

Tilsynsrapport for: Klax Elefanten

Dato for observationerne:	12-06-2024
Dato for dialogsamtalen:	27-06-2024
Deltagere i dialogsamtalen:	• Anja Stender – Daglig leder • Marie Louise Damm – Souschef • Pernille Brøndsted Nielsen – Pædagog i vuggestuen • Ali Safi – Bestyrelsesrepræsentant • Malene Holst Klarskov pædagogisk konsulent • Katrine Kingo Ladegaard pædagogisk konsulent
Fakta om dagtilbuddets opbygning (antal stuer, bygninger og lignende)	Børnhave: Der er plads til 75 børnehavebørn. Rummene er funktionsopdelt, hvilket gør at børnene er opdelt i små grupper i deres årgange og tilknyttet faste voksne på disse grupper. Børnene har et fast rum de holder samlinger i, men ellers roterer børnene rundt i funktionsrummene i forhold til den givende aktivitet børnene skal deltage i. Vuggestue: Der er plads til 55 vuggestuebørn. Afdelingen er opdelt i 1-2 årige og 2-3 årige rum, så de understøtter børnenes udviklingstrin, derudover er der et sanserum og atelier i vuggestuen. Børnene er også her opdelt i deres årgange og med faste medarbejdere på grupperne. Da vi endnu ikke er helt fyldt op med børn er vi i en proces hvor vi udviger antallet af grupper som børnene starter.

Opsamling på det pædagogiske tilsyn

Udviklingspunkter (opfølgning ved næste tilsyn):
Klax skal sikre, at alle børn bliver forberedt inden, at de bliver flyttet, og at afleveringssituationer sker uden fastholdelse.
Klax skal fortsætte med at have fokus på den pædagogiske intention (formål) med aktiviteten
Klax skal primært i vuggestuen drøfte brugen af sut.
Klax skal sikre at overgange er tydelige og at de pædagogiske medarbejdere kender til organiseringen i praksis og hvad deres rolle i denne indebære. Med særligt fokus på overgangen fra legeplads til eftermiddagsmad/samling/samtalegrupper.
Klax skal arbejde med løbene at tilpasse de pædagogiske aktiviteter, sådan at de passer til forventeligt koncentrationsniveau for børnenes alder.
Følgende 2 anvisninger er givet efter afsluttet opfølgning på uanmeldt tilsyn i foråret 2025:
Klax skal sikre at overgange er tydelige og at de pædagogiske medarbejdere kender til organiseringen i praksis og hvad deres rolle i denne indebære. Med særligt fokus på overgangen fra legeplads til eftermiddagsmad/samling/samtalegrupper
Klax skal arbejde med løbene at tilpasse de pædagogiske aktiviteter, sådan at de passer til forventeligt koncentrationsniveau for børnenes alder.
De tilsynsførendes kommentarer

Center for Dagtilbud & Skoler vurderer på baggrund af observationer og den faglige dialog, at Klax kan arbejde videre med udviklingspunkterne frem til næste ordinære tilsyn.

Anvisninger	Opfølgning:
De tilsynsførendes kommentarer	
Ikke relevant	

Opfølgning fra sidste tilsyn:

Udviklingspunkter:	Hvilke indsatser har I lavet? Hvad har effekten af indsatserne været?
De tilsynsførendes kommentarer	
Da Klax er et nyåbnet dagtilbud, har der ikke tidligere været pædagogisk tilsyn.	

Familie & netværk:

Den pædagogiske læreplan - Vi samarbejder med forældrene om børns læring:

Forældreperspektiv (Udfyldes af forældrerepræsentanter)	
Hvordan oplever I samarbejdet med institutionen i forhold til børnenes trivsel, læring og udvikling?	Klax åbnede dørene for vores børn oktober 2023. Der er et fint samarbejde mellem den daglige leder, de faste pædagoger og os som forældre på Famly som kontaktplatform. Men vi mangler kommunikation omkring ugens/månedens emne eller andre gode tips, så vi kan føre læringen og udviklingen videre derhjemme. Tiltag som fx den i Panda-gruppen, hvor der netop blev givet besked til forældrene om hvilke områder forældrene derhjemme kan have fokus på for at understøtte der sker i vuggestuen, er oplagt og sikrer synergi ml. hvad der sker i Klax og derhjemme. Hvis den faste pædagog ikke er til stede ved afhentning, kan det også svært at få en status på dagen. Derudover kan der også fortsat på nogle morgener være tvivl om i hvilket rum, man skal aflevere sit barn (gælder måske primært vuggestuen), hvis de to faste pædagoger for gruppen ikke er til stede. Vuggestuen har haft deres samtaler, og forældre som har børnehave børn har samtaler løbende i juni måned. Det glæder vi os alle til.

Er der skabt rammer som giver mulighed for dialog, indflydelse og deltagelse?	Ja - både individuelt, men der blev hurtigt efter åbningen af Klax lavet en bestyrelse. Bestyrelsen bærer de vigtige emner på bordet, i samarbejde med de forældre med noget som skal løftes. Bestyrelsen og institutionen skal i samarbejde være bedre til at dele indholdet af de fælles møder.
Er der en tydelig forventningsafstemning mellem jer og dagtilbuddet?	Det står ikke helt klart i hvilken sammenhæng, der her tænkes på? Spørgsmålet kunne med fordel uddybes. Det kan dog hertil evt. siges, at samtalerne som har været i al fald i vuggestuerne har været en god anledning til eksempelvis at sikre forventningsafstemning på baggrund af særligt de forhåndsudfyldte spørgeskemaer.
Hvordan kan I som forældre være med til at styrke børnefællesskabet?	I og med institutionen er ny, så er der rigtig mange måder at styrke det på. Der er skabt fællesdage, men rammerne omkring disse dage mangler vi som forældre stadig at afklare. Der er blevet opfordret til legeaftaler i børnehaven, men det er svært at samle op på ift. børnefællesskabet. Hvad med de børn, som ikke er en del af det?
Hvad sætter I pris på i dagtilbuddet?	Det er en anderledes pædagogik end man er vant til i Danmark. Desuden betyder det utrolig meget, at stuerne er mere "flydende", hvor børnene kan bevæge sig mere frit end man kender fra traditionelle institutioner. Et godt eksempel er at rummene er funktionsopdelt - hvor man typisk har en "one-size-fits-all" model. Derudover synes Klax også at udemærket sig ved at have pædagoger og medhjælpere, der i vidt omfang synes dedikerede og optagede at børnenes trivsel og udvikling på såvel det sociale som læringsmæssige plan. Som forældre er det naturligvis forhåbningen, at dette engagement fortsætter også når institutionen ikke længere er ny og det er "blevet hverdag" og børnetallet er fuldtalligt. Endvidere bemærkes det, at Klax er blevet bedre og bedre til at dele opslag med info om dagen for hver gruppe, en masse billeder. Ligeledes blev der lyttet til forældre-ønsket om et madoverblik for dagen, hvilket der har været stor tilfredshed med. Der sættes også stor pris på konceptet omkring børnenes grupper og at de roterer i de enkelte rum, så det ikke er det samme, børnene møder hver dag, men at de også har medindflydelse og kan tilvælge aktiviteter og lege og dermed også opbygge relationer på tværs af grupper og aldersgrupper. Som eksempler på ovenstående kan nævnes: I Abegruppen er man bekendt at få en ugeplan over aktiviteter i løbet af ugen, hvilket giver et indblik i børnenes dagligdag og giver anledning til at man kan følge med og have nogle snakke om oplevelserne derhjemme. I Mus/Kaningruppen får man

	mange opslag med billeder og videoer, og der er man rimelig sikker på hvor man skal aflevere børnene og de går meget sammen, så de har flere voksne, de kender godt. Det samme gælder i børnehaven for Vandmand og Isbjørn-grupperne, hvor det fungerer godt, at de til tider slås sammen. Fsva. børnehaven er der også her stor tilfredshed med kreativiteten til at finde på aktiviteter med børnene både inde og ude samt at koble dem sammen.
Hvad ville I gerne være med til at udvikle på?	Den løbende pædagogik og hvilke områder man skal fokusere på. Derudover en større fokus fra forældre, så de får en bevidsthed om at de også selv (og børnene) har en rolle i at skabe gode rammer. Desuden skabe gode samarbejder med de offentlige skoler, så vi ikke skubber alle børn videre i det private nødvendigvis.
Hvilken effekt oplever I, at samarbejdet med forældrene har for børnene?	Det synes måske for tidligt at sige noget om endnu - vi har først lige ramt den kapacitet, som institutionen kan bære. Der er mange nye ansigter. Et tæt og gensidigt forældresamarbejde er afgørende for børnenes trivsel og læring, og det er derfor vigtigt at samarbejdet fortsat vil være et fokuspunkt også på længere sigt, når institutionen så at sige er etableret.
Samarbejde med forældrene (udfyldes af de pædagogiske medarbejdere)	
Hvordan oplever I samarbejdet med forældrene i forhold til børnenes trivsel, læring og udvikling?	Vi oplever godt og gensidigt samarbejde med forældrene omkring det daglige samarbejde om at sikre børnenes trivsel, læring og udvikling. Der bliver gjort tid til under afleverings- og hentesituationer at vi kan indgå i dialog om forhold der kan påvirke eller har påvirket barnets dag, så vi har de bedste forudsætninger for at skabe en god dag og et godt miljø for barnet både i og udenfor institutionen.
Hvordan har I skabt rammer, som giver forældrene mulighed for dialog, indflydelse og deltagelse?	Vi har fra starten af samarbejdet lagt stor vægt på tillid og gennemsigtighed, og lagt vægt på at relationen mellem os og barnets forældre skulle være præget af ærlighed og åbenhed - for at sikre at vi altid kan tage de nødvendige samtaler ift. barnets trivsel og udvikling.
Hvilken systematik har I for afholdelse af forældresamtaler?	Vi har for hvert barn afholdt opstartssamtaler, hvor vi har mødt forældrene og ofte også barnet, og gennemgået en række spørgsmål og forhold omkring barnet og dets hverdag. Ligeledes afholder vi 3-månederssamtaler, hvor samtalen tager udgangspunkt i en udarbejdet dialogprofil, for at sikre at vi ser hele barnets udvikling. Der gøres ligeledes altid mulighed for at afholde samtaler eller møder hvis der opstår behov fra enten forældre eller personalets side.
Hvordan sikrer I en tydelig forventningsafstemning mellem forældrene og jer?	Ved opstartssamtalen indgår vi dialog med forældrene om hverdagen og lægger op til vigtigheden af den åbne og ærlige dialog, for at begge parter bedst muligt støtter op om

	barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Ligeledes åbner vi i dialogen op for om der er spørgsmål fra begge parter, som kunne være relevante for den anden - og ligeledes lægger op til at hvis der kommer spørgsmål løbende, så må de altid tage fat i personalet.
Hvordan samarbejder I med forældrene om at styrke børnefællesskabet?	Vi indgår i dialog med forældrene gennem vores dagbøger og opdateringer via. famly. Vi samtaler med forældrene om børnenes relationer, for at forældrene kan få indblik i hvem børnene leger med og hvad de leger og på denne måde kan de støtte barnet i at indgå i sociale relationer både i og udenfor institutionen.
Hvad ville I gerne have forældrene med til at udvikle på?	Vi arbejder meget med grænser og grænsesætning i flere forskellige aspekter af dagligdagen, og det er noget vi også samtaler med forældrene om. Samtidig lægger vi vægt på den daglige samtale og er i løbende dialog om børnenes interesser og idéer.
De tilsynsførendes kommentarer:	
Det er forældrerepræsentanten, som deltager på mødet, der har udfyldt materialet. Udkastet er blevet sendt rundt til alle forældrene i bestyrelsen, og er blevet rettet til efter alle bestyrelsesmedlemmernes perspektiver. Der hænger billeder af bestyrelsen i Klax, og bestyrelsen oplever, at de andre forældre henvender sig til dem både med ros og konstruktiv kritik. Efter materialet er udfyldt kommer der nu fra alle stuer beskrivelser af, hvordan forældrene kan understøtte den læring og leg, som børnene bliver præsenteret for i dagtilbuddet. Generelt oplever bestyrelsen, at kommunikationen og platformen Family fungerer godt. Bestyrelsen kan høre på nogle af forældrene, at det kan fylde, at alle pædagogiske medarbejdere ikke kender alle børnene endnu, idet der fortsat kommer nye til mens børnetallet stiger. Klax og bestyrelsen har drøftet det, og er meget opmærksomme på, hvordan forældrene får viden om barnets dag samtidig med, at de pædagogiske medarbejdere kan have deres fokus på den samlede børnegruppe. Forældrerepræsentanten oplever også, at der er mange forskellige tilgange fra forældrene omkring, hvilken type kommunikation, de har været vant til fra tidligere dagtilbud. I den værkstedsopdelte struktur er der øgede krav til, at forældre og børn om morgenen skal orientere sig efter, hvilke rum, der er åbne. Indimellem oplever forældrene, at børnene har klare præferencer til, hvilke rum de ønsker at være i, hvilket kan give flere forældre/børn diskussioner om morgenen. I vuggestuen er de begyndt at arbejde med, at det fast er motorikrummene, der er åbne om morgenen, herefter fordeler de pædagogiske medarbejdere og børnene sig. Alle børn når over en to ugers periode at være i alle rum. Vuggestuens ældste børn har en fast dag om ugen, hvor de er sammen med børnehavebørnene i rummene i børnehaven.	

I forhold til forventningsafstemningen – er spørgsmålet, om der er en afstemning omkring, hvad forældrene kan forvente af Klax fx i forhold til kommunikation om morgenen, og i forhold til, hvad Klax forventer af forældrene. Klax fortæller, at den forventningsafstemning sker individuelt ud fra børnenes og forældrenes behov.

Billeder og videoer bliver delt på de enkelte grupper som dagbøger. Det sker stort set hver dag. Det bliver på den faglige dialog drøftet, hvad betydningen af den nye lovgivning om skærme betyder. Klax kan se, at det får betydning for Klax tanker om digital dannelse. De pædagogiske konsulenter har som aftalt til den faglige dialog videresendt den kommunale vejledning til brug af skærme til Klax.

Klax har arbejdet med at lære børnene, at når de pædagogiske medarbejdere siger nej, er det ikke meningen, at børnene skal forhandle/diskutere beslutningen. Klax oplever, at det er svært for nogle forældre at være tydelige retningsgivere for deres børn. Klax har oplevet, at de i denne opstartsfase, hvor de har modtaget børn fra mange forskellige dagtilbud, har haft fokus på at vise børn og familier, hvordan rammerne er i Klax.

Pædagogisk kontinuitet:

Den pædagogiske læreplan – vi arbejder med et læringsmiljø for storebørnsgruppen, der skaber sammenhæng til 0. klasse:

Hvordan arbejder I med pædagogisk kontinuitet (overgange)?	Da vi er nyopstartet har vi ikke en fastlagt plan over for de enkelte skoler. Men vi benytter Rambøll både i sprog vurderingen og dialogprofilen, som også er det man benytter i Greve kommune, på den måde sikrede vi at det er materiale som er genkendeligt for fagpersonalet som skal modtage børnene. Vi stiller os til rådighed for en mundtlig overlevering af barnet for den skole som barnet skal gå på. Vi går på ture i hverdagen, hvor vi besøger de omliggende skoler. Vi har dog ikke mulighed for at besøge alle de skoler, vi har børn tilknyttet til, da mange børnene kommer fra andre distrikter og kommuner.
Hvilken effekt skaber det for børnene? Tegn?	Vi kan mærke på de få børn vi har sendt afsted, at det er vigtigt for børnene at vi taler meget med dem om hvordan dagen ser strukturmæssigt ud. Vi er meget bevidste om at give plads til børnenes spørgsmål og være i dialog med forældrene om det som optager børnene, så de også kan være med til at understøtte processen i at skulle starte skole.

Samarbejde om indsatser	
Hvordan samarbejder I med PPR (pædagogisk psykologisk rådgivning) om indsatser?	Vi er i kontakt med sundhedsplejerne og logopæderne, her har vi gang i enkelte sager som har været igangsat fra tidligere institutioner. Men vi har endnu ikke nogen kontaktpersoner på de øvrige områder på trods af flere møder som blandt andet omhandler dette. Dette gør at vi har børn som ikke får den nødvendige understøttelse af deres udvikling.
De tilsynsførendes kommentarer:	
Klax har børn fra flere forskellige kommuner. Klax bliver opfordret til at besøge alle de skoler, som børnene skal begynde i. Da det for børnene især de børn, der måske er det eneste barn, der skal begynde i en skole, er væsentlig. Klax er meget opmærksomme på det og forsøger, men er udfordrede i forhold til den geografiske spredning. Greve Kommune er opmærksomme på, at der har været og er ventetid i forhold til psykologbistand i PPR, Center for Dagtilbud & Skoler er i dialog med Center for Børn & Familier om det.	

Trivsel & tryghed:

Den pædagogiske læreplan – Vi arbejder med læringsmiljøer, der tager højde for børn i udsatte positioner

Børnegruppen:	
Hvordan er børnegruppens sammensætning?	Da vi er en nyopstartet institution er gennemsnit alderen i børnegruppen ret lav både i børnehaven og vuggestuen. Vi er bevidste om at årgangene skal fordeles nogenlunde lige lidt, så der bliver et naturligt rul i årgangene. Vi har en del børn som både er 2, 3 og 4 sproget, men vi oplever at de fleste børn navigere rigtig godt i deres forskellige sprogarenaer. Vi har mange forskellige kulturer, som er med til at give en større diversitet i hverdagen, og børnene er også optaget af de forskelligheder som ligger i børnegruppen. Vi bruger netop denne mangfoldighed til at skabe en sund nysgerrighed hos børnene. Derudover har vi børn fra alle samfundslag.
Voksen – barn relationen:	
Hvordan arbejder I med, at alle børn bliver mødt anerkendende i samspillet med de pædagogiske medarbejdere?	Vi har fokus på at skabe en kultur, som er åben for dialog, så vi kan handle på vores pædagogiske mål i fællesskabet. Med det oplever vi et ejerskab, der smitter af på børnenes udvikling og dannelse i hverdagen. I dialogen er det vigtigt for os, at vi er bevidste om, hvordan vi taler med hinanden, og at vi har respekt for hinandens holdninger og anerkender hinanden.

	I børnefællesskabet i Klax Greve, er vi aktivt observerende og handlende på, at alle børn - hvad enten det er det lille vuggestuebarn eller et større, snart skolebarn – bliver hørt, lyttet til og anerkendt i deres perspektiver og oplevelser i løbet af dagen. Det kommer til udtryk således, at mødet med alle børn begynder med et smil og en positiv fremtoning.
Hvordan vil I forsat styrke jeres indsats omkring dette?	Vi vil være bevidste om, at vi skal skabe en kultur hvor vi godt kan være nysgerrige på hinandens praksis, så hvis vi ser en adfærd, hvor vi kan se vores kollega har behov for hjælp, kan vi gå ind og understøtte dette.
Hvilke(n) effekt og tegn forventer I at se hos børnene?	Vi forventer, at vi vil opleve børnene være trygge ved at søge hjælp hos alle medarbejdere samt være hjælpsomme overfor hinanden. Desuden forventer vi at opleve effekten af, at være medvirkende til, at skabe harmoniske og anerkendende børnemiljøer, der er har en fundamental tryghedsbase i samspillet med alle pædagogiske medarbejdere.
De tilsynsførendes kommentarer:	
Generelt ses det under observationen, at de pædagogiske medarbejdere er imødekomende og anerkendende overfor børnene, og at de pædagogiske medarbejdere er fleksible i forhold til børnenes måde at deltage på i fx samlinger. De pædagogiske medarbejdere har aftalt hvilke roller, de har under samlingen. Klax opfordrer forældrene til, hvis det er muligt, at aflevere inden samling i fordybelsesrummene. Det ses generelt, at de pædagogiske medarbejderes sprog og handlinger er tilpasset børnenes behov. Der ses eksempler under tilsynet, hvor det fremgår, at de pædagogiske medarbejderes reaktioner er tilpasset kendskab til børnene. Det ses også i indkøringssituationer, hvor de pædagogiske medarbejdere veksler relevant mellem fokus på barnet, der er ved at blive indkørt og fokus på gruppen på en måde, hvor alle børn fremstår trygge. Det ses under observationen, at børnene er inddelt i mindre grupper, hvor de pædagogiske medarbejdere er fordybet sammen med børnene. Der ses mange eksempler på, at børnene genkender hverdagens rutiner i forhold til, hvad der skal ske, og hvor tingene bor. Der ses under observation variation i forhold til at forberede børnene inden, at de bliver flyttet også i afleveringssituationer. Til den faglige dialog bliver det drøftet, hvordan de pædagogiske medarbejdere kan arbejde med, at alle børn bliver forberedt? Og hvis børnene ikke ønsker ikke at blive afleveret, hvordan kan forældre og pædagogiske medarbejdere samarbejde om, at afleveringerne sker uden fastholdelse? Det giver anledning til følgende refleksioner:	

- Afleveringssituationer afhænger til dels af, hvordan forældrene håndterer afleveringssituationen
- Det kan være en fordel at komme med børnene i hånden i stedet for oppe ved forælderen
- Det kan være rart som forælder, at Klax kan vejlede forældrene til, hvordan de med fordel kan håndtere afleveringssituationer og vise tryghed ved aflevering både, når forældre har svært ved at give slip og giver for hurtigt slip
- Øge bevidstheden om, hvordan det kan føles som barn at blive flyttet uden forberedelse
- Det kan være en mulighed at arbejde med øvelser, hvor de pædagogiske medarbejdere 'flytter' eller fører hinanden for at få kropslige erfaringer med, hvordan det føles
- Øvelser hvor det handler om at sætte ord på alle handlinger

Det bliver til den faglige dialog drøftet, hvad retningslinjerne er for magtanvendelser i dagtilbud og de dilemmaer, der knytter sig til det.

Dannelse & fællesskaber:

Den pædagogiske læreplan – Vi arbejder med et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø

Den pædagogiske læreplan – Vi arbejder med læringsmiljøer, der tager højde for børn i udsatte positioner

Dannelse og børneperspektivet:	
Hvordan sikrer I, at børnene oplever, at de har indflydelse på udformningen af dagligdagen og aktiviteterne?	I vores hus understøtter vi kreative tankeprocesser, der er med til at udvikle egne ideer, så det er meningsskabende for børnene. Vi har fokus på at skabe en kultur, som er åben for dialog, så vi kan handle på vores pædagogiske mål i fællesskabet. Vi er opmærksomme på, hvilke børn der har brug for tid, hjælp og støtte i aktiviteter, rutiner eller relationer, for at vi kan understøtte barnet i at få en reel mulighed for at være deltagende.
Hvordan inddrager I børnene i hverdagen?	I vores dagligdag arbejder vi med dannelse, udvikling og leg ved nøje at planlægge rammen for dagens aktiviteter. Med det oplever vi, at barnet er i stand til at føle sig hørt og inviteret til at tage et aktivt valg i legen og samspillet med andre børn. Det kan fx komme til udtryk ved at til- eller fravælge hjælp fra en voksen i en garderobesituation, hjælpe hinanden, stå ved sit valg om at male med lilla og ikke rød som bedstevennen. Gennem denne tilgang viser vi børnene, at deres stemme er vigtig i et demokratisk samfund.

Hvilken effekt har det for børnene, at de har indflydelse på deres hverdag og bliver inddraget i hverdagen?	Vi oplever et ejerskab, der smitter af på børnenes udvikling og dannelse i hverdagen. I dialogen er det vigtigt for os, at vi er bevidste om, hvordan vi taler med hinanden, og at vi har respekt for hinandens holdninger og anerkender hinanden. Dette er også holdninger som kommer til udtrykke i børnegruppen i hverdagens leg. Men også at børnene aktivt selv kommer og byder ind med aktiviteter som de godt kunne tænke sig at udføre eller lære mere af kende.
Fællesskab og Inklusion:	
Hvordan arbejder I med børnefællesskaber?	Vi er opmærksomme på, at alle børn bliver respekteret og lyttet til. Der lægges stor vægt på, at der skal være plads til, at det enkelte barn både kan udvise initiativ og kan være aktiv deltagende, samtidig med at der kan være rum til at fordybe sig i nye relationer. I Klax Greve rammesætter og iagttager vi alle behov det enkelte barn har brug for, for at være i et fællesskab. Vi arbejder med tanken om, at vi alle er ansvarlige for at bidrage til en fastholdelse af balancen mellem individet og det store børnefællesskab. Gennem denne ansvarlighed sætter vi også det ansvarlige barn i fokus.
Hvordan styrker I indsatser omkring børn i udsatte positioner?	Vi har øje for, at børn kan være i udsatte og sårbare situationer i perioder af deres liv. Dette kan blandt andet være i forbindelse med dødsfald i familien, skilsmisse eller andre familiekriser. Her har vi en øget opmærksomhed på barnets trivsel, og støtter ekstra op om at bevare relationer og samspil med familien i det store fællesskab og i mindre grupper. Vi bruger piktogrammer og fotos i vores hverdag. Dette skaber forudsigelighed og overblik for barnet. Til morgensamling vælges, eller fortælles om dagens aktiviteter og barnets billede sættes under den valgte eller planlagte aktivitet. Dette giver alle børn mulighed for at byde ind i aktiviteter, og lege med andre allerede fra dagens start. Vi er bevidste om, at børn der har udfordringer med at blive i en leg, og eller i en aktivitet, skal støttes så de kan rumme fællesskabet og samspillet med andre børn. Når vi observerer et barn i en udsat position, inddrages forældrene med henblik på at kvalificere, hvordan barnets trivsel og udvikling bedst muligt understøttes. Den tværfaglige PPR kan inddrages efter behov.
Hvilke indsatser har I som forebygger eksklusion i børnefællesskabet?	Alle børn skal have mulighed for at indgå i et eller flere fællesskaber. Dette opfylder vi ved læringsmiljøerne bliver tilrettelagt, så de har mulighed for at deltage, og blive mødt positivt i et stimulerende børnefællesskab, hvor de føler sig

	betydningsfulde. Vi er altid bevidste om at alle børn har behov for at blive mødt med en anerkende tilgang og at nærvær er et meget vigtigt element for at alle børn trives.
De tilsynsførendes kommentarer:	
Det ses under observationen, at der er børn, der er i tvivl om, hvor de skal være – det samme er nogle af forældrene. Det fremgår af den faglige dialog, at det er valgfrit frem til kl. 9, hvilket af de åbne rum, som børnene kan være i. Børnene har et fast rum hver dag, som de har samling i. Under samling er der en piktogramtavle, hvor det bliver gennemgået, hvilket rum børnene efterfølgende skal være i. Under rundvisningen med børn fortæller børnene, at alle børn har venner undtagen to børn, som de nævner - ikke har venner. Umiddelbart kan de pædagogiske medarbejdere ikke genkende det. Det bliver drøftet, at der er børn, der kan have det svært i løbet af dagen og måske ser det i et børneperspektiv ud til, at de ikke har venner, selvom det ser anderledes ud i et voksenperspektiv. Klax fortæller, at de generelt er meget opmærksomme på børnenes relationer. Under observationerne får de pædagogiske konsulenter indtryk af, at de pædagogiske medarbejdere på tværs af børnehave og vuggestue har et godt kendskab til alle børn. Klax fortæller, at de drøfter børnenes behov på personalemøder, så alle er klar til at hjælpe børnene. Undervejs under observationerne høres brug af kælenavne og massebetegnelser som skat. Klax fortæller til den faglige dialog, at de allerede har drøftelser i personalegruppen hvilke fordele, der er ved at bruge børnenes fulde fornavn og lade forældrene bruge evt. forkortelse af navne, kælenavne eller massebetegnelser som skat. Klax giver løbende den viden videre til nye pædagogiske medarbejdere. Under observationerne er der mange samtaler mellem de pædagogiske medarbejdere og børnene. Der er under samlinger fokus på, at alle børns billeder bliver brugt under samlingen og børn, der ikke er til stede, bliver også benævnt. Under rundvisningen med børn, bliver børnene spurgt om, om der er noget, som man ikke må i børnehaven? Her svarer børnene, at man ikke må skride, løbe, slå og være i et rum, hvor der ikke er en voksen. Herefter spørger de pædagogiske konsulenter, hvad der sker, hvis nogen kommer til at gøre det alligevel, her svarer børnene: At så bliver de voksne sure. Klax og forældrerepræsentanten oplever ikke, at de pædagogiske medarbejdere bliver sure. Under observationerne fremgår rolig guidning af børnene. Klax fortæller, at de pædagogiske medarbejdere guider børnene ud af de rum hvor der ikke er voksne og lærer børnene, at de kan spørge de pædagogiske medarbejdere, om de kan bytte rum. Under observationen ses guidning med rolige stemmer. Der ses et eksempel, hvor der er pædagogisk medarbejder, der virker til at have meget at se til i samlingen.	

Under den faglige drøftes det, hvordan man som pædagogiske medarbejdere kan hjælpe hinanden, hvis man oplever en kollega, der bliver presset?

Det giver anledning til følgende refleksioner:

- Det er vigtigt, at der er psykologisk tryghed i en personalegruppe
- Det er en proces at lære, hvordan man gerne selv vil have feedback, og hvordan man giver feedback til sine kollegaer
- Planen er at arbejde med forskellige refleksionsøvelser til personalemøde, teams og grupperne.
- Klax ser, at det kan være en fordel at begynde at arbejde med i grupperne først
- Det er vigtigt at skabe en kultur, hvor det ikke er et nederlag at lave et voksenskit.
- At skabe et fælles sprog
- At kunne spørge hinanden om det er relevant med et voksenskit
- Øge kendskabet til hinanden

Leg & læring:

Den pædagogiske læreplan – vi arbejder ud fra at legen er grundlæggende i læringsmiljøerne, og at legen har en værdi i sig selv

Den pædagogiske læreplan – vi arbejder med pædagogiske læringsmiljøer gennem hele dagen

Sprogindsatsen:	
Hvilke metodiske overvejelser gør I jer om sprogindsatsen?	Vi ser sprogvurderingerne som et supplement til vores daglige iagttagelser af børnene. Det er vigtigt at teste børnene for testen kan belyse punkter som vi ikke har fået øje på, men de kan ikke stå alene. Det er vigtigt at vi også kigger på hvordan bruger barnet sine sproglige kompetencer i hverdagen og hvilke ord lyde kan være svære for barnet. Derudover er det vigtigt at inddrage forældrene, for de kan have et andet billede i hjemmet, blandt andet i forbindelse med 2,3 eller 4 sproget børn.
Hvornår sprogvurderer i børn?	Vi har valgt at vurdere børnene hver år i forbindelse med deres fødselsdag, på den måde sikre vi at børnenes bliver fulgt nøje og så kan vi også bruge dem i forbindelse med forældresamtalerne, hvor vi taler om barnet udviklingstrin.
Hvem sprogvurderer børnene?	Alle pædagoger har fået oplæring i at udføre en sprogvurdering. På den måde kan alle pædagoger tage sprogvurderinger på deres primær børnegruppe, så børnene bliver vurderet af en kendt og tryk voksen.
Hvilke kvalifikationer i forhold til at sprogvurdere børn, har de,	De er alle sammen pædagogisk uddannet.

der foretager sprogvurderingerne?	
Hvordan følger I op på handleplanerne? Inddragelse af forældrene?	Den handleplan der bliver udfærdiget bliver udført i samarbejde med forældrene, så alle parter bliver inddraget i udviklingen af barnet. Derefter vil der være løbende møder, hvor vi følger op på udviklingen og sætter nye fælles mål, så barnet kan udvikle sig i fællesskabet mellem institution og hjem.
De fysiske læringsmiljøer:	
Hvordan har I arbejdet med at udvikle de fysiske læringsmiljøer?	Børn lærer i fællesskabet. Det er i fællesskabet vi har fokus på, at læring er meget mere end at lege inde og ude på legepladsen. Vi har nøje tænkt over, hvordan vi kan skabe de mest optimale læringsmiljøer for at fremme børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. Igennem dette fællesskab har vi også fokus på, at social interaktion skabes under hensyntagen til aftaler, tydelige fælles regler, demokratiske værdier og gensidig respekt.
Hvordan skaber de fysiske læringsmiljøer effekt for børnene hos jer?	I vores hus har vi en forståelse for, at et fællesskab er individuelt og kan være af forskellig karakter for det enkelte barn. Fx kan det ene barn have behov for sin bedsteven i et roligt miljø, det kunne være i vores Sprog og Samfundsrum. Hos et andet barn kan behovet være en større gruppe på 8-10 børn, der leger i fuld fart i vores Motorikrum.
Hvilke indsatser vil I arbejde med fremadrettet?	Vi er lige nu optaget af at bruge huset muligheder til fulde, og få ejerskab af rummenes indretning. Vi se om der er indretninger hvor vi skal lave nogle justeringer i for at de passer bedre til vores børnegruppe. Vi har en del elektronik i huset, som vi skal bruge i forskellige situationer på dagen og dette er vi også i gang med at gøre til en rutine så børnene får en mere digital vinkel i hverdagen.
Leg:	
Hvordan understøtter I legens muligheder og giver den værdi i sig selv?	Hele vores dagligdag er bygge op på aktiviteter som tager udgangspunkt i det legende element. At det er børnenes interesser som skal komme til udtryk i hverdagen og på den måde giver vi børnene en større adgangsbillet da interessen ligger der. Alle vores rum er inddelt i funktionsrum og gennem denne inddeling giver vi legen i det bestemte rum en større betydning. Den leg som er sat til rummet bliver også understøttet af rummets indretning og de lege som finder sted i rummet.

Hvordan arbejder I med balancen mellem den børneinitieret leg og aktivitet i forhold til voksenstyret leg og aktivitet?	Vores dag er meget strukturerede, men denne struktur har både fokus på den strukturerede aktivitet/leg og den børneinitieret leg. Hvis vi kan mærke på børnene, at det vi har planlagt ikke kommer til at blive vellykket, så går vi ind og justere på det planlagt og gå enten i en mere strukturerede eller ustruktureret retning. Det ligger i Klax-pædagogikken at aktiviteterne skal være med udgangspunkt i det legende element, så der er ofte at børnene ikke har følelsen af at det er os som at lagt en plan da vi er bevidste om at have børnene indskydelser med i det planlagte.
De tilsynsførendes kommentarer	
Det fremgår under observationen, at der bliver arbejdet med temaer fx planeter. Lige nu bliver der i vuggestuen arbejdet med at lave et materiale sammen med børnene omkring, hvilke blade, som hører til hvilke blomster. Temaerne bliver udvalgt på baggrund af børnenes interesser og behov. Der ses flere eksempler på måder at lave sprogunderstøttende aktiviteter på fx ved at tale med børnene om, hvad ord betyder og at spille vildkat, hvor brikkerne beskrives. Under observationerne er der en række forskellige aktiviteter i gang blandt andet boldspil, tegne, male, bygge med klodser, lege far, mor og børn i motorikrummet. Der ses forskellige materialer på væggene fx naturbingo. Naturbingo er nyt, og Klax er i en afprøvende fase. I vuggestuen er det afprøvet og her er børnene meget optaget af det. Under observationen fremgår det, at det æstetiske udtryk bliver vægtet højt. I forhold til det bliver Klax opfordret til at finde løsninger, hvor lydkvaliteten bliver forbedret, når der bliver afspillet musik fra mobiltelefoner. Under rundvisningen med børn, bliver de spurgt om, hvor de bedst kan lide at lege, her svarer børnene, at de udenfor bedst kan lide at lege: gyngende højt op i luften, gå på tur, balancebommen. Og indenfor kan de bedst kan lide at lege i krearummet, hvor man kan male og tegne. De pædagogiske konsulenter spørger, om der er steder, hvor børnene kan lege uden, at de voksne kan se dem, her svarer børnene, at det kan de i rollelegerummet og på boldbanen. Der bliver under observationen set sang, læsning, hvor børnene er aktive med fx bevægelser. Der ses brug af klappelege til at skabe fælles fokus, her kan Klax også arbejde med forskellige arousal niveauer. Under observationen bliver der set en gruppe af børn, der bruger sut. Klaxs mål er, at sutten skal bruges, når børnene skal sove. I indkøringen af en hel gruppe, hvor der ikke har været en etableret gruppe, der var bærere af kulturen, har Klax vurderet, at det har været godt for børnene at bruge deres sut. Nu ser Klax, at tiden er klar til at arbejde med den kultur.	

Under observationerne varierer det, hvor tydeligt det er at se, hvad den pædagogiske intention er med alle aktiviteterne.

Under den faglige dialog bliver det drøftet, hvordan de pædagogiske medarbejdere arbejder med pædagogiske intentioner i hverdagen? Og hvad forældrene ønsker, at deres børn skal lære i deres tid i Klax?

Det giver anledning til følgende faglige refleksioner:

- I et forældreperspektiv er dannelse, fællesskaber og det sociale væsentligt – især forståelsen for forskelligheder
- Fokus på at holde fast i fagligheden i hverdagen
- Sikre sammenhæng mellem Lotusblomsten (Klaxs planlægningsværktøj) og ugeplanen
- Fokus på at fremhæve formålet med aktiviteterne i ugeplanen
- Understøtte de pædagogiske medarbejders refleksioner
- Give hinanden feedback og skabe et trygt rum, hvor de pædagogiske medarbejdere kan drøfte, hvad formålet er og skal være
- I Lotusplanen indgår både børnenes interesse og de behov som de pædagogiske medarbejdere ser, at børnene har

Evalueringskultur:

Den pædagogiske læreplan – hvad er vores (de pædagogiske medarbejders) forudsætninger for at arbejde med læringsmiljøer?

Evaluering og refleksion:	
Hvilke indsatser har I iværksat i forhold til at etablere en evalueringskultur og hvordan?	Vi valgt at kombinere SMTTE-modellen med Klax-Tyskland modellen, der hedder Lotus modellen. Lotus-modellen skal ses som en blomst, hvor der sættes en af de observationer medarbejderne har udført i midten. I hverdagen skal medarbejderne observere på børnenes interesser, og se hvilke emner eller elementer børnene er optaget af. Når medarbejderne sammenholder alle de observationer der er udarbejdet, tages det fælles emne for observationerne og placeres i midten af blomsten. Derefter folder medarbejderne blomsten ud med forskellige aktiviteter, så hvis børnene fx er meget optaget af alle køretøjerne de ser gennem vinduet, så går vi på tur for at opleve dem i virkeligheden, bygge bilbaner i byggerummet, maler biler i atelieret for at give børnene et større holistisk indblik i bilen.

Hvordan arbejder I med en metodisk systematik?	Vi benytter os af SMTTE-modellen i hverdagen, men i stedet for at have en fastlagt pædagogisk plan for året, tager vi udgangspunkt i de observationer vi udarbejder i hverdagen fra Lotus-modellen. Dette bidrager til, at vi i langt højere udstrækning tager udgangspunkt i det enkeltes barns interesser og initiativer, og med det føler barnet sig hørt og anerkendt i sin hverdag.
Hvordan får I løbende tilpasset den pædagogiske praksis, I forhold til det, som I udleder af evalueringerne?	Når vi i Klax Greve har fastlagt et fokuspunkt for en bestemt periode, er det vigtigt, at vi indarbejder løbende evaluering og læring undervejs. Det sikrer vi ved at dele perioden op i mindre delevalueringer, og kaldes i vores dagligdagssprog for "nedslag". På denne måde kan vi hele tiden justere og udvikle på indsatsen, og videreudvikle vores oplevelser og antagelser om børnenes læring. Når vi bruger SMTTE-modellen er vi opmærksomme på at få vores "nedslag" indsat i rette evalueringsproces, så hele børnegruppen favnes.
Hvordan har I sikret medarbejdernes muligheder for refleksion i forhold til evaluering og metodisk systematik?	For os hviler en effektiv evalueringsskiltur på en struktureret tilgang, og derfor evalueres den pædagogiske praksis systematisk på de pædagogiske møder og i hverdagen, med henblik på at trække læring ud af erfaringer og bruge det som afsæt for det videre arbejde. Vores empiriindsamling består både af observationer i hverdagen, dialog med børnene, udarbejdelse af sprog vurderinger og dialogprofiler, sparring mellem kollegaer, tværfagligt samarbejde - PPR og dialog med forældrene.
Kompetenceudvikling:	
Hvordan har I arbejdet med kompetenceudvikling?	Når alle medarbejdere starter i Klax-Greve får de en introduktion i Klax-pædagogikken. Dette er både på et teoretisk plan, men også hvordan det kan komme til udtryk i praksis i hverdagen.
Hvilke behov for kompetenceudvikling har I fremadrettet?	Vi har løbende kompetence udvikling igennem workshop, hvor vores tyske kollegaer kommer til Danmark og her har vi fokus på forskellige elementer i Klax-pædagogikken. Vi går i dybden med dem over en given periode. I denne periode er vi også i kontakt med Tyskland for at få små fif eller retningslinjer for et givet fokusområde. Der er stort fokus på at få alle de små elementer med ind i vores rutiner, så hurtigt som muligt, så vi får det fulde udbytte af Klax tilgangen, så hurtigt som muligt. Det er også ved at blive aftalt at der skal være klax-ambassadører som skal have et medansvar for de to

	afdelinger, så der altid er nogen tæt på til at kunne sparre i hverdagen.
Hvordan skal kompetenceudviklingen skabe effekt for børnene?	Det er vigtigt at alle medarbejdere har et indgående kendskab til både den almene pædagogik, men også Klax-pædagogikken for at skabe en sammenhæng for børnene. Når vi har et fælles grundlag i hverdagen er det også på et større grundlag vi kan understøtte børnenes behov og udvikling.
De tilsynsførendes kommentar:	
Til den faglige dialog bliver det drøftet, hvad Klax ser, at de mangler at implementere i Klax pædagogikken, og hvad de pædagogiske konsulenter vil se ved næste tilsyn, der er anderledes end ved dette tilsyn. Klax fortæller til den faglige dialog, at der kommer mere fokus på den enkelte medarbejders rolle i rummet. Der vil være Klaxs ambassadører, der har været på studietur i de tyske Klax institutioner. Klaxs sidste pladser vil være fyldt op. De pædagogiske medarbejdere vil være skarpere i forhold til, hvad Klax pædagogikkens særkende er.	